

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет педагогічної освіти та соціальної роботи
Кафедра загальної педагогіки та дошкільної освіти

СИЛАБУС

нормативного освітнього компонента

ПЕДАГОГІКА

підготовки здобувачів освіти *першого (бакалаврського) рівня*
галузі знань *01 Освіта / Педагогіка*
спеціальності *014 Середня освіта*
предметної спеціальності *014.Природничі науки*
освітньо-професійної програми Середня освіта ([Природничі науки](#))
денної форми навчання (на базі НКР 5)

Силабус освітнього компонента *Педагогіка* підготовки бакалавра галузі знань 01 *Освіта / Педагогіка*, спеціальності 014.15 *Середня освіта. Природничі науки*, освітньо-професійної програми Середня освіта (Природничі науки) на базі НКР 5

Розробник: Бартків Оксана Степанівна, кандидат педагогічних наук, доцент

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

О.Я. Іванців

Силабус освітнього компонента *Педагогіка* затверджено на засіданні кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти

протокол № 1 від 30 серпня 2024 р.

В.о. завідувача кафедри
Алендарь

Надія

I. Опис освітнього ка

<u>Рівень вищої освіти</u> <u>Галузь знань</u> <u>Спеціальність</u> <u>Освітньо-професійна програма</u> <u>Форма навчання</u>	<u>Перший (бакалаврський)</u> <u>01 Освіта/Педагогіка</u> <u>014.15 Середня освіта. Природничі науки</u> <u>Середня освіта (Природничі науки)</u> <u>Денна</u>
<u>Розробник (викладач)</u>	Бартків Оксана Степанівна, кандидат педагогічних наук, доцент
<u>Контактна інформація</u>	Електронна адреса викладача: Bartkiv.Oksana@vnu.edu.ua
<u>Семестр, курс</u>	3-4 семестр, II курс
<u>Кількість годин/кредитів</u>	Загальний обсяг: 4 кредити / 120 годин.
<u>Форма контролю</u>	Залік –3 семестр, екзамен – 4 семестр.
<u>Час занять</u>	Аудиторні заняття проводяться за розкладом: http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi?n=700 Консультації викладача відповідно до затвердженого графіку.
<u>Анотація курсу</u>	<u>Силабус нормативного освітнього компонента (далі ОК) «Педагогіка» складено відповідно до освітньо-професійної програми 014.15 Середня освіта. Природничі науки. Викладання ОК спрямоване на набуття здобувачами освіти ґрунтовних компетенцій проєктування процесу викладання природничої галузі в закладах загальної середньої освіти/фахової передвищої освіти та методики роботи класного керівника з учнівським колективом.</u> <u>Базові знання з ОК «Вступ до спеціальності», «Психологія», «Охорона життя і здоров'я учасників освітнього процесу».</u> <u>«Позакласна та позашкільна робота з природничих дисциплін», «Психолого-педагогічна практика», «Педагогічна практика у закладах загальної середньої освіти», «Педагогічна практика у закладах перед фахової вищої освіти», «Практика з позакласної та позашкільної роботи» і ін.</u> <u>Мета та завдання ОК полягають у формуванні в майбутніх учителів природничих наук, фізики, хімії, біології/ викладачів фахової передвищої освіти інтегрованих навчальних курсів природничої галузі та системи загальних і фахових компетентностей планування, організації та проведення навчальних занять, виховних справ, виховання та розвитку здобувачів освіти, (здобувачів освіти з особливими освітніми потребами) в закладах загальної середньої та фахової передвищої освіти з визначенням їх діагностичної мети, завдань, змісту, форм, методів та упровадженням сучасних технологій, методики виховної роботи в освітній процес тощо.</u> <u>Освітній компонент «Педагогіка» розкриває основні вимоги до організації освітнього процесу в закладах загальної середньої та фахової передвищої освіти як цілісного й системного процесу, його структуру, мету і завдання, закономірності, зміст, методи, сучасні</u>
<u>Пререквізити</u>	
<u>Постреквізити</u>	
<u>Мета вивчення освітнього компонента</u>	

педагогічні технології, форми, засоби, умови формування компетентного учителя закладу загальної середньої освіти, викладача закладу фахової передвищої освіти за спеціальністю 014.15 «Середня освіта. Природничі науки, відповідно до ОПП підготовки фахівця, затвердженої Вченою радою Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Застосовуючи в майбутній професійній діяльності сучасні підходи до організації процесів навчання й виховання майбутні вчителі та викладачі закладів фахової передвищої освіти зможуть суттєво вплинути на створення в закладах освіти сприятливого освітнього середовища, на розвиток, навчання й виховання школярів середнього та старшого шкільного віку в процесі викладання природничих освітніх галузей і в позакласній роботі та сприяти актуалізації їхніх внутрішніх резервів для повноцінної творчої самореалізації в усіх сферах життєдіяльності.

Викладання освітнього компонента передбачає поєднання інтерактивних і традиційних форм навчання з елементами електронного навчання, в якому використовуються платформа дистанційного навчання MOODLE, ZOOM, спеціальні інформаційні технології, такі як відео, інтерактивні елементи, онлайн консультування тощо.

ОК «Педагогіка» спрямований на формування **інтегральної** та **таких загальних та спеціальних (фахових) компетентностей:**

ІК. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у професійній сфері при здійсненні педагогічної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь з природничих наук, педагогіки, психології, теорії та методики навчання природничих наук, фізики, хімії, біології, які характеризуються невизначеністю умов і вимог до організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.

ЗК3. Здатність вступати в толерантну комунікацію, бути зрозумілим, спілкуватися без обмежень (учні, вчителі, батьки)

ЗК4. Знання та розуміння предметної професійної діяльності та здатність до професійного самовдосконалення та навчання протягом життя.

ЗК5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК6. Здатність адаптуватися до умов сьогодення та забезпечити безпечне освітнє середовище різного соціального-економічного контексту.

ЗК8. Здатність працювати автономно та в команді, оцінювати, забезпечувати якість виконаних робіт та приймати обґрунтовані рішення.

ЗК9. Визнання морально-етичних аспектів професійної діяльності і необхідності академічної доброчесності.

ЗК10. Здатність до використання сучасних інформаційних технологій у професійній діяльності.

СК 5. Здатність організовувати позаурочну та позакласну діяльність учнів з природничих дисциплін із урахуванням вимог програми ЗНЗ.

СК 7. Здатність до організації роботи з використанням сучасних

	<u>інформаційних систем та технологій діяльності створення комп'ютерних програм та розробки заходів щодо підвищення їх ефективності.</u> <u>СК 8. Здатність використовувати набуті методичні знання, вміння і навички для організації і проведення педагогічної діяльності.</u> <u>СК 9. Здатність застосовувати набуті знання з предметної галузі, сучасних освітніх методик і технологій для формування в учнів ключових і предметних компетентностей відповідно до особливостей шкільного інтегрованого курсу «Природничі науки».</u> <u>СК 10. Здатність вивчати психологічні особливості засвоєння школярами навчальної інформації з метою встановлення ефективності, аналізу та корекції навчально-виховного процесу.</u> <u>СК 12. Здатність впроваджувати екологічний та красзнавчий принцип при викладанні природничих наук та у позакласній роботі.</u>
<u>Результати навчання</u>	<u>Опанування змісту освітнього компоненту дозволяє отримати наступні результати навчання:</u> <u>ПРН 2. Вміння реалізовувати теоретичні й методичні засади навчання природничих дисциплін для виконання освітньої програми в ЗЗСО.</u> <u>ПРН 3. Володіння засобами рефлексії, навичками оцінювання непередбачуваних проблем у професійній діяльності й обдуманого вибору шляхів їх вирішення.</u> <u>ПРН 4. Володіння уміннями організації співпраці учнів і вихованців та ефективної роботи автономно та в команді із можливостями ефективного використання іноземної мови, спеціальної термінології, пошуку інформації.</u> <u>ПРН 5. Володіння знаннями щодо закономірності розвитку особистості, вікових особливостей школярів, особливості психології та особливих потреб учнів.</u> <u>ПРН 6. Володіння уміннями забезпечувати охорону життя і здоров'я учнів у навчально-виховному процесі та позаурочній діяльності.</u> <u>ПРН 8. Володіння навичками застосовувати сучасні методики і технології, в тому числі й інформаційні, для формування в учнів ключових і предметних компетентностей та забезпечення якості навчально-виховного процесу.</u> <u>ПРН 9. Уміння застосовувати методи діагностування досягнень учнів, здійснювати педагогічний супровід процесів соціалізації та професійного самовизначення учнів, підготовки їх до свідомого вибору життєвого шляху.</u> <u>ПРН 10. Володіння, з дотриманням етичних норм, уміннями формувати комунікаційну стратегію з колегами, соціальними партнерами, учнями й вихованцями та їхніми батьками.</u>

Soft skills:

– комунікативні уміння й навички – готовність до вільної комунікації з учасниками освітнього процесу, вміння аргументувати, переконувати та захищати власні думки й переконання;

– аналітичне та критичне мислення – вміння/здатність знаходити і структурувати матеріал, встановлювати взаємозв'язки між окремими елементами, визначати головну та другорядну інформацію;

- когнітивна гнучкість – здатність швидко адаптуватися до змін, успішно вирішувати нові виклики, проблеми;
- емоційний інтелект – ментальні здібності, які беруть участь в усвідомленні і розумінні власних емоцій, емоцій навколишніх (дітей, батьків, колег) та вміння керувати емоціями;
- креативність, оригінальність та ініціативність – здатність генерувати інноваційні ідеї, знаходити оригінальні творчі рішення, вміння вільно мислити;
- вміння працювати в команді – налагоджувати ефективну співпрацю в групі, мікрогрупі для досягнення спільної мети;
- лідерські якості – сукупність умінь, навичок, рис характеру, визнання високих результатів у діяльності, що забезпечують успіх.

Структура освітнього компонента

Денна форма навчання

<u>Назви змістових модулів і тем</u>	<u>Усього (год.)</u>	<u>Лек. (год.)</u>	<u>Практ. (год.)</u>	<u>Конс. (год.)</u>	<u>Сам. роб. (год.)</u>	<u>*Форма контролю / Бали</u>
<u>Змістовий модуль 1. Загальні основи педагогіки</u>						
<u>Тема 1. Предмет і завдання педагогіки як науки.</u> Генеза становлення педагогіки як науки. Внесок педагогів-класиків у розвиток педагогіки як науки. Основні педагогічні категорії. Галузі педагогіки та зв'язок педагогіки з іншими науками. Завдання педагогіки відповідно до вимог Закону України «Про освіту», Концепції Нової української школи і ін. Поняття методів науково-педагогічних досліджень, їх характеристика. Об'єкт і предмет науково-педагогічного дослідження. Програма дослідження, вимоги до її проєктування.	<u>6</u>	<u>2</u>	<u>2</u>		<u>2</u>	<i>УО, ДС, РМГ, ТЗ/ 5.</i>
<u>Тема 2. Сучасні педагогічні технології в освітньому процесі закладів загальної середньої освіти.</u> Поняття технологій, педагогічних технологій, їх класифікація. Вимоги до використання педагогічних технологій в освітньому процесі.	<u>4</u>	<u>=</u>		<u>2</u>	<u>2</u>	
<u>Тема 3. Розвиток, виховання і формування особистості.</u> Поняття про особистість. Фактори розвитку особистості і їх вплив на формування особистості. Сучасні теорії розвитку особистості. Технологія розвитку критичного мислення, її використання в процесі проведення уроків із природничих наук. Особливості розвитку дітей з різними освітніми потребами.	<u>2</u>				<u>2</u>	
<u>Разом за змістовим модулем 1</u>	<u>12</u>	<u>2</u>	<u>2</u>	<u>2</u>	<u>6</u>	<u>5</u>
<u>Змістовий модуль 2. Проєктування уроку хімії, фізики, біології у закладах загальної середньої та фахової передвищої освіти (дидактика).</u>						
<u>Тема. 4. Предмет і завдання дидактики. Технологія проєктування процесу навчання.</u>	<u>8</u>	<u>2</u>			<u>6</u>	

<u>Структурні компоненти процесу навчання. Основні функції навчання. Технологія цілепокладання, вимоги до діагностичності мети навчання. Основні етапи засвоєння знань учнями. Урахування особливостей дітей з різними освітніми потребами в процесі навчання.</u> <u>Тема 5. Поняття про закономірності та принципи процесу навчання. Загальне поняття про закономірності та принципи навчання, їх врахування у процесі навчання. Правила навчання, їх зв'язок із принципами навчання. Принципи навчання в народній дидактиці. Технології особистісно-орієнтованого навчання, їх реалізація на уроках з природничої освітньої галузі. Урахування особливостей інклюзивного навчання на уроках хімії, фізики, біології, природничих наук.</u>	8			2	6	
<u>Тема 6. Зміст освіти і навчання. Технологія відбору та структурування змісту освіти. Загальне поняття про зміст освіти як дидактичну категорію. Концепція Нової української школи, Державний стандарт середньої освіти про модифікацію змісту навчання школярів відповідно до програмових результатів навчання. Технологія проблемного та програмованого навчання. Документи, в яких відображається зміст освіти в школі: типова освітня програма закладу загальної середньої освіти, типові освітні програми спеціальних закладів загальної середньої освіти II та III ступеня для дітей з особливими освітніми потребами, навчальні плани, навчальні програми, модельні навчальні програми, підручники, посібники.</u> <u>Тема 7. Методи навчання, їх використання на уроках з природничих наук. Методи та прийоми навчання. Методи та прийоми (технології) інтерактивного навчання. Технології кооперативного навчання (Змінювані трійки. Акваріум. Два – чотири всі разом. Ланцюжок. Діалог. Коло ідей. Синтез думок. Спільний проєкт. Пошук інформації.). Технології колективно-групового навчання (Навчаючи – учусь. Мікрофон. Незакінчені речення. Ажурна пилка. Кейс метод. Метод модерації. Дерево рішень). Технології ситуативного моделювання (Симуляції. Спрощене судове слухання (суд prose), дидактичні ігри. Технології опрацювання</u>	6	-	2		4	ДС, Т / 5.6.
	10		2	2	6	РМГ, ДБ/ 5.6.

<u>дискусійних питань (Займи позицію. Зміни позицію. Метод Прес. Дискусія. «Дискусія з відкритим кінцем». «Дискусія з закритим кінцем». Техніка акваріума. Мозковий штурм. Човниковий метод. Дискусія в стилі ток-шоу. Оцінювальна дискусія. Дебати. Дискусійні гойдалки. Карусель.).</u> <u>Хмарні технології навчання, мобільне навчання, QR-коди, STEM, сторітеллінг, кроссенс, «Фішбоун» як новітні методи навчання на уроках з хімії, фізики, біології у Новій українській школі.</u> <u>Технологія відбору методів навчання. Урахування особливостей дітей з особливими освітніми потребами у процесі відбору інтерактивних методів навчання.</u> <u>Тема 8. Сучасні форми організації навчального процесу в закладі загальної середньої і передфахової вищої освіти.</u> <u>Поняття форм організації навчання, їх класифікація. Характеристика традиційних форм організації навчання в школі. Квест, гра, конференція, семінар, майстер-клас, тренінг як сучасні форми організації навчання. Урок як основна форма навчання в школі, вимоги до уроків. Основні підходи до класифікації типів уроків. Індивідуальні, групові та колективні форми дослідницько-пізнавальної діяльності учнів на заняттях. Гуртки та секції школярів з природничих наук.</u> <u>Педагогічна технологія на основі системи ефективних уроків. Урахування специфіки проведення різних форм організації навчання в умовах інклюзивного навчання.</u> <u>Нетрадиційні і інтегровані уроки в закладах загальної/перед фахової вищої освіти.</u> <u>Тема 9. Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів . Контроль та оцінка навчальних досягнень школярів. Суть і види контролю. Функції контролю. Методи контролю. Форми контролю. Вимоги до контролю і оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти. Технологія тестового та формувального оцінювання. Технологія «Портфоліо» в оцінюванні досягнень здобувачів освіти. Самоконтроль і само оцінювання навчальних досягнень здобувачами освіти.</u>	12	2	2	2	6	ІР, РМГ, ДБ 5 6.
	4	=			4	
<u>Разом за змістовим модулем 2</u>	<u>48</u>	<u>4</u>	<u>6</u>	<u>6</u>	<u>32</u>	<u>15</u>
	60	6	8	8	38	20

Змістовий модуль 3. Теоретико-методичні основи методики виховної роботи
в закладах загальної середньої/передфахової вищої освіти.

<u>Тема 10. Сутність процесу виховання, виховної роботи та методики виховної роботи.</u> <u>Методика виховної роботи, її сутність та завдання. Мета виховання в сучасній школі. Діагностичність постановки мети виховної роботи. Закономірності та принципи виховної роботи. Класний керівник, його функції та посадові обов'язки, плани виховної роботи класного керівника. Урахування у виховній роботі класного керівника особливостей здобувачів освіти з особливими освітніми потребами.</u>	<u>10</u>	<u>2</u>		<u>2</u>	<u>6</u>	
<u>Тема 11. Технології виховного процесу в сучасному закладі освіти</u> (технологія морального, естетичного, правового, трудового, екологічного, економічного, фізичного, статевого, патріотичного виховання). <u>Методика реалізації технологій методики національно-патріотичного виховання в закладах загальної середньої освіти для базової школи. Методика профілактики булінгу. Діяльність класного керівника з формування здоров'я збережувальної поведінки учнів.</u>	<u>12</u>		<u>2</u>		<u>10</u>	ТР, ДС / 5 б.
<u>Тема 12. Методика реалізації методів виховання в сучасному закладі освіти.</u> <u>Поняття методів виховання та прийомів виховання. Класифікація методів виховання. Характеристика груп методів виховання. Критерії відбору методів виховання. Методика реалізації класним керівником методів виховання у виховній роботі з учнівським колективом. Вимоги до відбору методів виховання до дітей з особливими освітніми потребами.</u>	<u>14</u>	<u>2</u>	<u>2</u>	<u>2</u>	<u>8</u>	ДБ, ТЗ / 5 б
<u>Тема 13. Методика проведення сучасних форм виховної роботи.</u> <u>Класифікація і характеристика форм виховної роботи. Методика проведення основних форм виховної роботи зі школярами. Урахування специфіки проведення різних форм виховної роботи з дітьми з особливими освітніми потребами.</u>	<u>6</u>				<u>6</u>	
<u>Тема 14. Особистість і колектив. Система роботи класного керівника з колективом.</u> <u>Стадії розвитку учнівського колективу. Колективні творчі справи. Шляхи згуртування учнівського колективу. Методика роботи класного керівника з колективом. Командна робота класного керівника з іншими фахівцями у вихованні дитини з особливими освітніми</u>	<u>8</u>		<u>2</u>		<u>6</u>	ДС, Т /5б

потребами.						
Разом за змістовим модулем 3	50	4	6	4	36	15
Змістовий модуль 4. Школознавство						
Тема 15. Поняття школознавства. Наукова організація праці педагога Поняття «школознавство», «керівництво» і «управління». Наукові основи управління закладами загальної середньої освіти. Принципи, методи та функції управління. Структура органів управління закладами загальної середньої освіти. Внутрішкільне керівництво і контроль. Планування роботи закладу загальної середньої освіти, види планів роботи школи. Шкільне діловодство як засіб раціонального управління. Поняття НОПП. Принципи НОПП. Моніторинг якості освітнього процесу.	2				2	
Тема 16. Методична робота в школі. Основні форми методичної роботи. Інноваційні форми методичної роботи. Методичні об'єднання та творчі групи вчителів. Індивідуальна траєкторія розвитку педагога. Атестація педагогічних працівників.	4		2		2	ПР, ТЗ / 56
Тема 17. Інноваційний педагогічний досвід. Поняття про інноваційний досвід. Вивчення, узагальнення і поширення інноваційного педагогічного досвіду	4			2	2	
Разом за змістовим модулем 4	10	-	2	2	6	5
	60	4	8	6	42	20
Види підсумкових робіт						Бал
Активна участь у лекційних заняттях у 3 сем. по 4 б						УО / 24
Виконання завдань самостійної роботи у 3 семестрі						УО / 30
Модульна контрольна робота №1						Т / 40
Модульна контрольна робота №2						РП / 20
ІНДЗ 1						306
ІНДЗ 2						206
Всього годин / Балів	120	10	16	14	80	100

Індивідуально-дослідне завдання (ІНДЗ 1)

26 балів

(оцінюється під час захисту проєкту)

Здобувачам освіти пропонується робота над проєктом в парах або групах на тему:

Педагогічні тренди в професії вчителя

Критерії оцінювання виконання і захисту здобувачами освіти індивідуально-дослідного завдання

К-ть балів	<u>Критерії оцінювання роботи</u>
-------------------	--

<u>15</u>	<u>Якість, чіткість, обґрунтованість добору дидактичного матеріалу. Вміння студента стисло визначати ключові позиції, які викладені у проблематиці обраної теми</u>
<u>8</u> <u>3</u>	<u>Творчий підхід до виконання ІНДЗ</u> <u>Якість оформлення роботи. Відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерел</u>
<u>26</u>	<u>Разом</u>

Індивідуально-дослідне завдання (ІНДЗ 2)

20 балів

(оцінюється під час захисту проєкту виховної справи)

Здобувачам освіти пропонується робота над проєктом в парах або групах на тему:

Проектування виховної справи класним керівником

Критерії оцінювання виконання і захисту здобувачами освіти індивідуально-дослідного завдання

К-ть балів	<u>Критерії оцінювання роботи</u>
<u>14</u>	<u>Якість, чіткість, обґрунтованість добору дидактичного матеріалу. Вміння студента стисло визначати ключові позиції, які викладені у проблематиці обраної теми</u>
<u>4</u> <u>2</u>	<u>Творчий підхід до виконання ІНДЗ</u> <u>Якість оформлення роботи. Відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерел</u>
<u>20</u>	<u>Разом</u>

Самостійна робота

Самостійна робота здобувача є основним засобом засвоєння навчального матеріалу в час, вільний від обов'язкових занять, без участі викладача.

Самостійна робота включає в себе:

- опрацювання лекційного матеріалу (перевірка здійснюється під час практичних занять та оцінюється при виставленні оцінки за змістовий модуль);
- підготовка до практичних занять, виконання домашніх завдань (перевірка здійснюється під час практичних занять);
- систематизація вивченого матеріалу перед контрольними роботами (перевірка здійснюється під час контрольних заходів і оцінюється відповідною кількістю балів);
- самостійне опрацювання окремих тем або питань, що попередньо не обговорювались і не розглядались на заняттях (перевірка здійснюється під час практичних занять та контрольних заходів, оцінюється відповідною кількістю балів).

Здобувачам також рекомендується для самостійного опрацювання відповідна наукова література та ресурси Інтернету.

<u>№ з/п теми</u>	<u>Завдання на самостійну роботу</u>	<u>Кількість годин</u>
<u>Змістовий модуль № 1. Загальні основи педагогіки</u>		
<u>1.</u>	<u>Предмет і завдання педагогіки як науки.</u> Опрацювання конспекту лекції	<u>4</u>
<u>2</u>	<u>Сучасні педагогічні технології в освітньому процесі закладів загальної середньої освіти.</u> Опрацювання підручників, навчальних посібників	<u>2</u>
<u>3</u>	<u>Розвиток, виховання і формування особистості.</u> Самостійна робота в дистанційному режимі	<u>4</u>
<u>Всього самостійна робота за змістовий модуль 1</u>		<u>10</u>
<u>Змістовий модуль № 2. Проєктування процесу вивчення природничих наук у закладах загальної середньої та фахової передвищої освіти</u>		
<u>4</u>	<u>Предмет і завдання дидактики. Технологія проєктування процесу вивчення природничих наук.</u> Опрацювання конспекту лекції.	<u>4</u>
<u>5</u>	<u>Поняття про закономірності та принципи процесу навчання</u> Опрацювання підручників, навчальних посібників	<u>6</u>
<u>6</u>	<u>Зміст освіти і навчання. Технологія відбору та структурування змісту освіти</u> Підготовка до практичних занять.	<u>6</u>
<u>7</u>	<u>Тема 7. Методи навчання, їх використання на уроках з природничих наук</u> Самостійна робота в дистанційному режимі.	<u>4</u>
<u>8</u>	<u>Сучасні форми організації навчального процесу в закладі загальної середньої освіти.</u> Підготовка до практичних занять.	<u>2</u>
<u>9</u>	<u>Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів загальної середньої освіти (базової школи) .</u> Підготовка до практичних занять.	<u>2</u>
<u>Всього самостійна робота за змістовий модуль 2</u>		<u>24</u>
<u>Змістовий модуль № 3. Теоретико-методичні основи методики виховної роботи в закладах загальної середньої/перед фахової вищої освіти</u>		
<u>10</u>	<u>Сутність процесу виховання, виховної роботи та методики виховної роботи. Опрацювання конспекту лекції.</u>	<u>6</u>
<u>11</u>	<u>Технології виховного процесу в сучасному закладі освіти</u> Опрацювання підручників, навчальних посібників.	<u>6</u>
<u>12</u>	<u>Методика реалізації методів виховання в сучасній школі</u> Підготовка до практичних занять.	<u>8</u>
<u>13</u>	<u>Методика проведення сучасних форм виховної роботи</u> Самостійна робота в дистанційному режимі.	<u>8</u>
<u>14</u>	<u>Особистість і колектив. Система роботи класного керівника з колективом.</u>	<u>6</u>
<u>Всього самостійна робота за змістовий модуль 3</u>		<u>34</u>
<u>Змістовий модуль № 4. Р Школознавство</u>		
<u>15</u>	<u>Поняття школознавства. Наукова організація праці педагога</u> Опрацювання конспекту лекції.	<u>2</u>

16	<u>Методична робота в школі.</u> <u>Опрацювання підручників, навчальних посібників.</u>	<u>4</u>
17	<u>Тема 17. Інноваційний педагогічний досвід</u> <u>Підготовка до практичних занять.</u>	<u>12</u>
<u>Всього самостійна робота за змістовий модуль 4</u>		<u>12</u>
<u>Всього самостійна робота з ОК</u>		<u>80</u>

Питання до заліку

- Предмет педагогіки.
- Методологічні основи педагогіки.
- Основні етапи розвитку педагогіки як науки.
- Основні етапи розвитку педагогіки.
- Основні категорії педагогіки.
- Галузі педагогіки. Зв'язок педагогіки з іншими науками.
- Методи науково-педагогічних досліджень, їх характеристика.
- Поняття педагогічних технологій, їх види
- Загальна характеристика сучасних педагогічних технологій.
- Поняття про розвиток і формування особистості.
- Основні фактори та рушійні сили процесу розвитку й формування особистості.
- Взаємозв'язок розвитку, виховання та навчання.
- Роль діяльності, спілкування, власної активності у розвитку та вихованні особистості
- Врахування закономірностей вікового та індивідуального розвитку дітей, підлітків, юнаків.
- Методика виховної роботи, її сутність.
- Дидактика як галузь педагогічних знань
- Сутність процесу навчання, його методологічні основи та рушійні сили
- Функції процесу навчання, взаємозв'язок між ними.
- Технологія проєктування процесу навчання. Структурні компоненти процесу навчання.
- Специфіка організації процесу навчання природничим наукам в умовах інклюзії.
- Технології особистісно-орієнтованого навчання.
- Процес засвоєння знань.
- Різні підходи до процесу навчання в сучасній школі.
- Технологія відбору та структурування змісту освіти.
- Технологія проблемного та програмованого навчання.
- Шляхи оновлення змісту освіти в сучасних умовах розбудови національної школи
- Документи, що визначають зміст освіти (Державний стандарт загальної середньої освіти для базової школи, Типові освітні програми загальної середньої освіти для базової школи, Типові освітні програми спеціальних закладів загальної середньої освіти, навчальні програми, модельні навчальні програми, підручники, посібники, інтернет-платформи).
- Поняття про методи навчання.
- Основні підходи до класифікації методів навчання.
- Загальна характеристика методів за джерелом інформації.
- Загальна характеристика методів за рівнем пізнавальної діяльності (активності) школярів.
- Характеристика методів контролю та самоконтролю у навчанні (усний, письмовий, тестовий, графічний контроль, самоконтроль, метод машинного контролю.
- Інтерактивні технології навчання. Методи та прийоми інтерактивних технологій

навчання.

- Технології кооперативного навчання, колективно-групового навчання, ситуативного моделювання, опрацювання дискусійних питань.
- Технологія вибору методів навчання.
- Критерії відбору методів навчання.
- Сутність поняття форма організації навчання.
- Урок – основна форма організації навчання.
- Форми організації навчання класно-урочної системи (семінар, практикуми, екскурсії, диспути, факультативи, консультації).
- Домашня робота учнів. Види домашніх завдань, вимоги до них.
- Класифікації уроків (за основним способом проведення, за основними етапами, за основною дидактичною метою).
- Квест, гра, конференція, семінар, майстер-клас, тренінг як сучасні форми навчання.
- Технології кооперативного навчання, колективно-групового навчання. Навчальні гуртки та проблемні творчі об'єднання школярів.
- Педагогічна технологія на основі системи ефективних уроків.
- Підготовка вчителя до уроку. Вимоги до сучасного уроку.
- Технологія тестового та формувального оцінювання.
- Технологія «Портфоліо»; безоцінкове навчання.
- Рейтингові технології оцінювання навчальних досягнень учнів.

Питання до екзамену

- Предмет педагогіки
- Методологічні основи педагогіки
- Основні етапи розвитку педагогіки
- Основні категорії педагогіки
- Галузі педагогіки. Зв'язок педагогіки з іншими науками.
- Методи науково-педагогічних досліджень, їх характеристика.
- Поняття педагогічних технологій, їх види
- Загальна характеристика сучасних педагогічних технологій.
- Поняття про розвиток і формування особистості. Технологія критичного розвитку.
- Основні фактори та рушійні сили процесу розвитку й формування особистості.
- Взаємозв'язок розвитку, виховання та навчання.
- Роль діяльності, спілкування, власної активності у розвитку та вихованні особистості
- Врахування закономірностей вікового та індивідуального розвитку дітей, підлітків, юнаків.
- Методика виховної роботи, її сутність.
- Дидактика як галузь педагогічних знань
- Сутність процесу навчання, його методологічні основи та рушійні сили
- Функції процесу навчання, взаємозв'язок між ними.
- Технологія проєктування процесу навчання. Структурні компоненти процесу навчання.
- Специфіка організації процесу навчання в умовах інклюзії.
- Технології особистісно-орієнтованого навчання.
- Процес засвоєння знань.
- Різні підходи до процесу навчання в сучасній школі
- Технологія відбору та структурування змісту освіти.
- Технологія проблемного та програмованого навчання.
- Шляхи оновлення змісту освіти в сучасних умовах розбудови національної школи

- Документи, що визначають зміст освіти (Державний стандарт загальної середньої освіти для базової школи, Типові освітні програми загальної середньої освіти для базової школи, Типові освітні програми спеціальних закладів загальної середньої освіти, навчальні програми, модельні навчальні програми, підручники, посібники, інтернет-платформи).

- Поняття про методи навчання
- Основні підходи до класифікації методів навчання
- Загальна характеристика методів за джерелом інформації
- Загальна характеристика методів за рівнем пізнавальної діяльності (активності) школярів.

- Характеристика методів контролю та самоконтролю у навчанні (усний, письмовий, тестовий, графічний контроль, самоконтроль, метод машинного контролю.

- Інтерактивні технології навчання. Методи та прийоми інтерактивних технологій навчання.

- Технології кооперативного навчання, колективно-групового навчання, ситуативного моделювання, опрацювання дискусійних питань.

- Технологія вибору методів навчання.
- Критерії відбору методів навчання
- Сутність поняття форма організації навчання
- Урок – основна форма організації навчання
- Форми організації навчання класно-урочної системи (семінар, практикуми, екскурсії, диспути, факультативи, консультації)

- Домашня робота учнів. Види домашніх завдань, вимоги до них.
- Класифікації уроків (за основним способом проведення, за основними етапами, за основною дидактичною метою).

- Квест, гра, конференція, семінар, майстер-клас, тренінг як сучасні форми навчання.
- Технології кооперативного навчання, колективно-групового навчання. Навчальні гуртки та проблемні творчі об'єднання школярів.

- Педагогічна технологія на основі системи ефективних уроків.
- Підготовка вчителя до уроку. Вимоги до сучасного уроку.
- Технологія тестового та формувального оцінювання.
- Технологія «Портфоліо»; безоцінкове навчання.
- Рейтингові технології.
- Виховання як спеціально організований і свідомо здійснюваний процес. Виховна робота.

Методика організації виховної роботи в сучасній школі.

- Закономірності процесу виховання.
- Принципи виховання їх характеристика
- Ідеал та мета виховання на різних етапах розвитку суспільства. Діагностичність мети виховання. Сучасний випускник та сучасний вчитель: основні ролі та компетентності.

- Структура процесу виховання, її характеристика.
- Поняття про методи та засоби виховання.
- Методи формування свідомості особистості.
- Методи організації діяльності та формування досвіду суспільної поведінки.
- Методи стимулювання поведінки та діяльності
- Методи контролю, самоконтролю та самооцінки у вихованні.
- Планування роботи класного керівника. Види, структура планів.
- Напрями національного виховання. Методика естетичного та етичного виховання, їх завдання, шляхи реалізації.

- Методика морального виховання школярів. Зміст, методи та шляхи реалізації морального виховання. Профілактики булінгу серед школярів.

- Методика розумового виховання школярів. Формування основ наукового світогляду школярів.
- Мета, завдання та зміст трудового виховання школярів. Методика реалізації трудового виховання.
- Мета, завдання та зміст та методика економічного виховання школярів.
- Мета, завдання, зміст та методика статевого виховання школярів.
- Професійна орієнтація учнів в системі роботи класного керівника, її форми та методи.
- Мета, завдання, зміст фізичного виховання школярів. Методика формування здоров'язберезливої поведінки учнів.
- Форми та засоби фізичного виховання. Основи здорового способу життя.
- Завдання, основні принципи та зміст сімейного виховання.
- Умови ефективності сімейного виховання.
- Класний керівник. Плани виховної роботи класного керівника. Інноваційні форми виховної роботи класного керівника зі школярами та родинами школярів на засадах педагогіки партнерства.
- Умови ефективності взаємодії класного керівника та батьків. Командна робота класного керівника з іншими фахівцями у вихованні дитини з особливими освітніми потребами.
- Сутність, ознаки та функції колективу.
- Вплив дитячого колективу на особистість дитини. Структура дитячого колективу.
- Процес розвитку колективу. Профілактика класним керівником негативний явищ в учнівському колективі.
- Поняття школознавства.
- Внутрішкільне управління, його принципи.
- Наукова організація праці вчителя. Індивідуальна траєкторія розвитку педагога.
- Методична робота в школі. Форми методичної роботи.
- Упровадження в практику роботи школи інноваційного педагогічного досвіду.

Політика щодо оцінювання

Оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється згідно **Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки**. Освітня компонента складається з чотирьох змістових модулів та її вивчення передбачає виконання практичних робіт.

У 3 семестрі залік здобувач освіти отримує за результатами поточної роботи за умови, що він виконав ті види навчальної роботи, які визначено силабусом ОК і набрав мінімум 60 балів. У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми.

На залік виносяться основні питання, типові та комплексні задачі, ситуації, завдання, що потребують творчої відповіді та уміння синтезувати отримані знання і застосовувати їх під час розв'язання практичних задач.

До заліку не допускається здобувач вищої освіти, який набрав менше ніж 20 балів за навчальну роботу впродовж семестру, не виконав і не здав усі практичні завдання, не відвідував без поважних причин більшу частину лекцій.

Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	Зараховано
82–89	Дуже добре	B	
75–81	Добре	C	
67–74	Задовільно	D	
60–66	Достатньо	E	Зараховано
1–59	Незадовільно	Fx	
			Незараховано

У 4 семестрі підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою складається із сумарної кількості балів за:

- поточне оцінювання з відповідних тем (максимум 40 балів);
- модульні контрольні роботи (максимум 60 балів).

<u>Поточний контроль</u>					<u>Модульний контроль</u> <u>(60 балів)</u>		<u>Загальна кількість балів</u>
<u>Модуль 1</u>					<u>Модуль 2</u>		
<u>Змістовий модуль 1</u>	<u>Змістовий модуль 2</u>	<u>Змістовий модуль 3</u>	<u>Змістовий модуль 4</u>	<u>ІНДЗ 1,2</u>	<u>МКР 1</u>	<u>МКР 2</u>	
<u>Т 1-3</u> 5	<u>Т 4-9</u> 15	<u>Т 10-14</u> 15	<u>Т 15-17</u> 5	<u>Т 1-17</u> 26/20	<u>Т 10-14</u> 40	<u>Т 15-17</u> 20	<u>100</u>

У 1 семестрі здобувачі вищої освіти складають залік.

Якщо за результатами 2 семестру накопичено не менше 75 балів і здобувач освіти погоджується із цим результатом, то оцінка за семестр може виставлятися без складання екзамену. В іншому разі здобувач освіти складає екзамен; максимальна кількість балів, яку можна отримати на екзамені – 60 балів. Вони замінюють бали модульного семестрового контролю, поточний семестровий контроль при цьому зберігається. Оцінка за семестр у випадку складання екзамену є сумою балів поточного контролю та балів, отриманих під час екзамену. Повторне складання екзамену допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету. Здобувачеві освіти також можуть бути зараховані результати навчання, здобуті у процесі формальної, неформальної та/або інформальної освіти відповідно до «Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки». Визнанню можуть підлягати результати навчання, що відповідають тематиці освітнього компоненту, його окремого розділу, темі (темам) або індивідуальному завданню, які здобувач освіти самостійно набув, вивчаючи освітні ресурси (семінари, інтернет-курси, професійні стажування та ін.) на онлайн-платформах Prometheus (<https://prometheus.org.ua>), EdEra (<https://www.ed-era.com>) та інших, і підтвердив відповідними

сертифікатами.

Бонуси. Наприкінці вивчення ОК та перед початком сесії здобувачам вищої освіти буде нараховано додаткові бали за вчасно здані роботи, за відсутність пропусків без поважних причин та за активність на заняттях. Згідно Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки бонусний бал не повинен перевищувати 20 % максимального поточного балу. Для даного ОК (не більше 8 балів).

Посилення навчання та досліджень. Здобувачі вищої освіти мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, зокрема, написання та опублікування наукових тез та статей з тематики дисципліни. За рішенням кафедри здобувачам, які брали участь у роботі конференцій, підготовці наукових публікацій, конкурсах студентських наукових робіт за тематикою ОК й досягли значних результатів, може бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю. Систему бонусних балів погоджує науково-методична комісія факультету. При цьому загальна кількість балів, що вноситься до відомості за поточну роботу, у випадку ОК, де передбачено екзамен, не може перевищувати 40 б.

Критерії оцінювання здобувачів освіти

<u>К-ть балів</u>	<u>Критерії оцінювання навчальних досягнень</u>
<u>5 балів</u>	<u>Оцінюється відповідь здобувача освіти, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.</u>
<u>4 бали</u>	<u>Оцінюється відповідь здобувача освіти, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.</u>
<u>3 бали</u>	<u>Оцінюється відповідь здобувача освіти, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.</u>
<u>2 бали</u>	<u>Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання освітнього компонента, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.</u>
<u>1 бал</u>	<u>Оцінюється відповідь здобувача освіти, який недостатньо володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не повністю розуміє зміст теоретичних питань та практичних завдань.</u>

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з формою контролю – екзамен

<u>Оцінка в балах</u>	<u>Лінгвістична оцінка</u>	<u>Оцінка за шкалою ECTS</u>	
		<u>оцінка</u>	<u>пояснення</u>
<u>90–100</u>	<u>Відмінно</u>	<u>A</u>	<u>відмінне виконання</u>

<u>82–89</u>	<u>Дуже добре</u>	<u>B</u>	<u>вище середнього рівня</u>
<u>75–81</u>	<u>Добре</u>	<u>C</u>	<u>загалом хороша робота</u>
<u>67–74</u>	<u>Задовільно</u>	<u>D</u>	<u>непогано</u>
<u>60–66</u>	<u>Достатньо</u>	<u>E</u>	<u>виконання відповідає</u>
<u>1–59</u>	<u>Незадовільно</u>	<u>Fx</u>	<u>мінімальним критеріям</u> <u>необхідне перескладання</u>

Вирішення конфліктних ситуацій

Будь-яка конфліктна ситуація, яка виникає в учасників освітнього процесу вирішується згідно Положення про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ВНУ імені Лесі Українки

Політика викладача щодо здобувача освіти

Усі учасники освітнього процесу повинні дотримуватись вимог чинного законодавства України, Статуту і Правил внутрішнього розпорядку ВНУ імені Лесі Українки, загальноприйнятих моральних принципів, правил поведінки та корпоративної культури; підтримувати атмосферу доброзичливості, відповідальності, порядності й толерантності. Атмосфера на заняттях повинна бути творчою, відкритою до конструктивної критики. Недопустимі запізнення на заняття та списування. Очікується, що всі здобувачі освіти відвідають усі лекції і практичні заняття освітнього компоненту.

Політика щодо академічної доброчесності

Політика, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності у Волинському національному університеті імені Лесі Українки знайшли своє відображення в «Кодексі академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки». Вимоги до академічної доброчесності визначаються «Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки».

Під час навчання учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності: етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової діяльності.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності.

Під час оцінювання результатів навчання студенти не користуються забороненими засобами (мобільний телефон, планшет, конспект, навчальна література, інші джерела інформації, в тому числі Інтернет-ресурси), самостійно виконують запропоновані завдання.

Політика щодо дедлайнів та перескладання

Якщо здобувач вищої освіти був відсутній на заняттях з будь-якої причини, він/вона вивчають теоретичний матеріал самостійно використовуючи навчальні посібники, конспекти лекцій, виконують всі завдання для аудиторних занять, всі домашні завдання. Прозвітуватися про виконання завдань можна під час консультацій, одночасно при цьому з'ясувати незрозумілі моменти, задати запитання викладачу.

Перескладання модульних контрольних робіт заборонено. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.

Методичне забезпечення

- Бартків О.С. . Дистанційний курс Moodle: Педагогіка (Сучасні педагогічні технології) (затверджений науково-методичною радою університету до використання в навчальному процесі. Протокол № 10 від 21.06.2022). Режим доступу: <https://moodle.vnu.edu.ua/course/view.php?id=1530>
- Бартків О.С. Дистанційний курс Moodle: Педагогіка (Методика виховної роботи), 2022. (затверджений науково-методичною радою університету до використання в навчальному процесі. Протокол № 10 від 16.06.2021). Режим доступу: <https://moodle.vnu.edu.ua/course/view.php?id=1204>
- Бартків О.С. Педагогіка (Методика виховної роботи) : навч.-метод. рекоменд. (для студентів спеціальності 014 Середня освіта (Математика, біологія, природознавство і здоров'я людини, інформатика, фізика, географія, фізична культура, хімія). Луцьк, 2023. 88с.
- Підготовка майбутніх педагогів до використання інноваційних технологій в освітньому процесі. *Інноваційна педагогіка*, № 58, 2023. С. 98-102.
- Бартків О.С. Елементи дистанційного навчання в процесі вивчення курсу «Методика виховної роботи». *Педагогічний часопис Волині : науковий журнал*. Луцьк, СНУ ім. Лесі Українки, 2020. 1(12). 130с. С. 56-61.
- Бартків О.С. Візуалізація як ефективний метод вивчення студентами педагогіки. Електронне наукове фахове видання «Адаптивне управління: теорія і практика. Серія «Педагогіка». Випуск 8 (15), 2020. С.1-16/.
- Бартків О.С. Формування основ педагогічної майстерності майбутніх учителів *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: «Педагогіка. Соціальна робота». Випуск 1 (48). 2021.С. 24-29.
- Бартків О.С. Професійна підготовка майбутніх учителів до організації виховної роботи: сутність та структура. *Науковий журнал «Acta Paedagogica Volynienses»*. 2021, №.2, 90с. С. 10-15.
- Бартків О.С. Інформальна освіта у процесі професійної підготовки майбутніх педагогів. *Інноваційна педагогіка*, № 55, том 1, 2023. С. 100-104.
- Формування у майбутніх учителів компетентності педагогічного партнерства. *Acta Paedagogica Volynienses*, 2022, 4, 22–27.
- Формування прогностичної компетентності майбутніх педагогів: *Вісник КрНУ імені Михайла Остроградського*, 2022, № 2.С.124-131.
- Antoniuk, V. Z., Alendar, N. I., Bartkiv, O. S., Honcharuk, O. V., & Durmanenko, O. L. (2022). Axiological approach in professional pedagogical education. : *Revista geintec-gestao inovacao e tecnologia*. Volume 11. P. 2481-2492.

Рекомендована література

- Державний стандарт базової загальної середньої освіти. [Електронний ресурс]. https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/nova-ukrayinska-shkola/derzhavnij-standart-bazovoyi-serednoyi-osviti_
- Задорожна-Княгницька Л. В. Загальні основи педагогіки : навч. посіб. для здоб. вищої освіти за освітнім ступенем «Бакалавр» спец. 013 «Початкова освіта». 2022. 145с.
- Зайченко І. В. Педагогіка. Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. К.: Освіта

України, 2017. С. 410–415.

- Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)»: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-19#Text>.
- Закон України «Про освіту». Освіта України : нормативно-правові документи : зб. нормат. док. К. : Міленіум, 2017.
- Закон України Основи законодавства України про охорону здоров'я: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12#Text>
- Інноваційні технології навчання: Навч. посібн. для студ. вищих технічних навчальних закладів / [Кол. авторів; відп. ред. Бахтіярова Х.Ш.; наук. ред. Арістова А.В.; упорядн. словника Волобуєва С.В.]. К. : НТУ, 2017. 172 с.
- Каменєва Т.М. Теоретичні основи навчання: навчально-методичний. К.: МНУЦ, 2018. 282 с.
- Концепція національно-патріотичного виховання дітей і молоді: Режим доступу : <https://nus.org.ua/news/mon-zatverdilo-novu-kontseptsiyu-patriotychnogo-vyhovannya/>
- Концепція Нової української школи . Управління школою. 2017. № 34-36. <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
- Методика виховної роботи. Практикум : навчально-методичний посібник для студ. пед. ун-тів / кол. авт.; ред. О.О. Лаврентьева. Кривий Ріг : КДПУ, 2017. 102 с.
- Концепція розвитку освіти України на період 2015 - 2025 років [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://ips.ligazakon.net/document/NT1078>
- Основи педагогіки та інноваційні технології у вищій школі : навчальний посібник для аспірантів (денна та вечірня форми навчання) / Укладач Л.І.Васецька. Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018.169с
- Положення про комітет з етики наукових досліджень Волинського національного університету імені Лесі Українки. 2024. URL: <https://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/Komitet-z-etyky-naukovyh-doslidzhen-.pdf>
- Положення про організацію навчального процесу на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у Волинському національному університеті імені Лесі Українки. 2024. URL: https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/09/2024-olozhennya_pro_org_anizatsiyu_navch._pr_otsesu_u_VNU_%D1%80%D0%B5%D0%B4.pdf
- Положення про порядок формування індивідуальної траєкторії навчання студентів Волинського національного університету імені Лесі Українки. 2024. URL: https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/09/2024%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%BF%D1%80%D0%BE_%D0%B2i%D0%BB_%D0%BD%D0%B8%D0%B9_%D0%B2%D0%B8%D0%B1i%D1%80__-1.pdf
- Професійний стандарт за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», 2024. Режим доступу:<https://osvita.ua/school/92993/>
- Сопова Д. Академічна доброчесність у системі професійної підготовки майбутнього педагога. Неперервна професійна освіта: теорія і практика, 2019.

(3-4), 52–56. <https://doi.org/10.28925/1609-8595.2018.3-4.5256>

- Твердохліб Т. С. Педагогічна майстерність класного керівника в організації виховної роботи: навч.-метод. посіб. Харків: ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2017. 156 с.
- Федірчик Т., Дідух В. Педагогіка партнерства як чинник формування ефективної взаємодії учасників освітнього процесу в умовах нової української школи. Гірська школа українських Карпат. 2019. № 21. С. 50-54.